

Szerkesztőség:

I-ső kerület 246. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő: Társ-szerkesztő:
Máthé József. Viz Zoltán.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a ki-
adóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

A nép.

(V.) A negyvennyolczas nagy események megváltoztatták Európa társadalmi alakját. A nemesség kiváltságainak eltörlésével és a jobbágyság felszabadításával hazánkban is egy új korszak vette kezdetét. Nem mondom épen, hogy minden tekintetben jobb a réginnél, de az emberi méltóságnak mindenestre megfelelőbb. Azóta nem a születés az egyedül, mi jogot ad a haladásra, hanem a tehetség és szorgalom, a melyeknek az új törvények útát és módot nyújtottak az érvényesüléshez.

Mint minden dolognak, úgy ennek is két oldala van, a fényesség mellett ott van az árnyék is. A szabad verseny elve folytán kezdetét vette az élet-halálra való harc a kenyérért. A régi patriarchalis viszony úr és jobbágyság között megszűnván, helyébe a rideg törvényesség lépett, mely megadta ugyan a legutolsó szegénynek is a szabadságot, de nem adott neki hozzá kenyeret, mert a paragrafus nem ismer szívet, mint a régi földes úr, akinek atyai védelme alatt állott ezelőtt a munkás egész családjával a sors minden eshetőségével szemben.

TÁRCZA.**A magyar név.)***

Valamint a keresztség föl vételével válik az ember kereszténynek és nyer bebozsítottatást a keresztény társadalomba, azonképpen nevének magyárosításával, e nemzeti keresztséggel, éri el az idegen nevé magyar ember azt, hogy a magyar társadalomba, a nemzet igazi fia közé végkép befogadják. Ez a keresztség, ez a hazafiúi hitvallás társadalmi és nemzeti szempontból fontosabb, mint az előbbi, a mely csak keresztnevet ad s a valásnak szerez híveket, míg a névmagyárosítás a családneveket teszi magyarrá s így növeli egymás iránt való bizalmunkat, egyenlővé válásunkat megkönnyíti, szóval: nemzetünk tömörülésében fontos etikai szerepet visel.

A magyar név ugyszólván politikai hitvallása a magyar embernek. Kétség nem férközhetik annak magyarságához, magyar érzelmeihez, kinek a neve magyar, mert hiszen, ha nem akarna magyar lenni, van rá mód, hogy nevé megváltoztassa.

Sokan azt mondják: „a név nem határoz, jobb magyar vagyok idegen nevémmel, mint bárki más!” Ezt többnyire csak mondják és nekünk el kell hinnünk, mert hát mondják. De miért nem

*) Telkes Simon „Hogy magyárosítsuk a vezetékneveket?” című munkájából.

A főczél, mely a nagy idők nagy embereit a szabadság, egyenlőség és testvériség kimondásával vezette, nem volt egyéb, mint hogy a társadalom különvált osztályai, mint egy nemzettest részei, a válaszfalak lerontásával szorosabban fűződve egymáshoz, egységesé és így erőssé tegyék a közügyek munkáját és ekkép hatalmassá a nemzetet, intensivebbé a haladást.

Ha azonban a gyakorlati életet tekintjük, e nagy czél csak részben van még mindig elérve. A kiváltságait elvesztett osztály nehezen barátokzik meg az új helyzettel s szívesen képzeleli magát vissza a múlt időbe, amidőn kevesebb fáradsággal nagyobb tekintélyt élvezett s bizonyos zárkozottságot, hidegséget mutat a néppel szemben annak minden törekvése iránt. A nép viszont jogainak tudatában bizalmatlanul néz fölfelé, mert az egyszer már lerázott igától fél s mert nem lát oly közeledést magához, mely vonzalmát és bizalmát kiérdemelne. Innen van az aztán városunkban is, hogy mihelyt felüti magát a közélet terén egy elintézendő ügy, azonnal szemben állanak egymással az urak és a nép, mint két heterogén elem, mely nem bír egyesülni,

demonstrálják azt láthatóan, miért nem bizonyítják be tettel is? Miért hivatkoznak apjukra, nagyapjukra, hogy ezek tisztesseggel vtselték nevüket? Hiszen ez nem zárja ki azt, hogy azok németek, tótok stb. voltak s így szépen megelégedtek nevükkel.

Az újabb generációnak azonban, a mely büszkén vallja magát magyarnak, de azért megtartja azt a nevet, a melylyel tót vagy német előde szintoly büszkén utasította el magától a magyarság gyanuját, — ennek az ifjabb nemzedéknek oly magaslatra kellene törekednie, a hol elmarad a konzervatív szokás, a hová nem követheti őt a a szűkkeblű feudális előítélet, a hová egyedül a nemzeti génusz emelkedhetik vele; szóval, szakítania kellene a megszokással, nem kellene törődni az előítéletekkel s látható cselekedetekkel kellene bebizonyítania magyarságát.

Nem csak a nemesség, de a név is kötelez. Magyar nevé ember nem tagadhatja el soha magyarságát, nemzete, hazája iránti kötelességeit nem kicsinyelheti, nem mondhatja, hogy nem magyar, hiszen neve meghazudtolná.

A névmagyárosítás hűségeskü, hazafiúi fogadalom.

A mi a névmagyárosítás két főakadályát illeti, egyik a megszokás, melylyel hamar végezhetünk, a mennyiben az evvel való szakítás oly csekély kellemetlenséggel jár, hogy ily fontos dolognál komolyan számba sem vehető.

Az előítéletek ellen sokkal nehezebb küzdelmet kell vívni, mint az aránylag józan, pol-

Sajnálatos tünemény ez, mert ami ez által legtöbbet szenved, mindig a — közügy. Azért, ha azt akarjuk, hogy egyöntetű működéssel egységessé tegyük a társadalmi életet és tevékenységet, meg kell szüntetnünk a természetellenes separatiót az úr és a nép között. De hogyan tehetjük ezt? Amint a baj támadt, úgy kell annak orvoslásáról is gondoskodni!

Az úri osztály mutasson több érdeklődést és szeretetet a nép iránt, keressen minél több érintkezési pontot, a mely gondolkozásukat és érzelmeiket közelebb hozza. Viszont a nép ne tekintse az urat a priori ellenségének, a ki az ő jogai és érdekei ellen tör, hanem társnak a nagy nemzeti ideálok megvalósításához.

A nép még, hála Istennek, nincs nálunk megromolva, van esze és szíve, azért mint egy ember érez és gondolkodik s ha derék vezérek után indul, le nem lépve a vallásosság konzervatív alapjáról, oly erkölcsi hatalmat képvisel, a mely előtt minden állásnak meg kell hajolnia.

Láttuk legutóbb a róm. kath. kántorválasztásnál ezt a lelkes, ezt a vallásos népet, mint tömörült megdönthetetlen bäs-

gári megszokás kényelme ellen. Az előítéletek rendszeren a nemesség köreiben gyökereznek, a konzervatív, nővére féltékeny arisztokráciában.

Ezek némelyike egy-egy mérges kirohanással könnyít abbéli bosszuságán, hogy véletlenül egészen homályos származású polgárember merészkedik az ő fenkölt nevé fölvenni. Azt elfelejtik azonban, hogy polgárember is szerezhet hirt, fényt és dicsőséget nevének s még sem akadályozhatja meg, hogy ezt teljesen obskurus ember föl ne vegye. Ezzel nem akarunk biztatni senkit, hogy a hiresebb nevek közül válaszson magának, csak nem tartjuk elég érdemesnek a dolgot oly nagy jayveszékülésre.

Vannak urak, a kik igen féltik a történelmi neveket a névmagyárosítástól, elannyira, hogy rémeket látnak, némelyike megesküszik rá, hogy a rendőri hírek közt olvasta, hogy: „Zrinyi Miklóst zsebtolvajlásért Szigetvárt elfogták.” Meglehet, hogy az újságok csakugyan közöltek ilyen rendőri hirt. Meglehet, hogy csak sületlen tréfa volt. De azért a király mégis szobrot állit a szigetvári hősnek, ami elég világosan bizonyítja, hogy a rendőri hir nem ártott a dicső név emlékezetének.

Az ilyesmin kár olyan nagyon fönnakadni. Az utóbbi időkben akárhányszor olvashattunk történelmi neveket (nem magyárosítottakat) a törvényeszéki rovatokban, de csakhamar napirendre tértünk felettük, mert hiszen a történelmi nevek viselői is csak emberek.

Ezek az álokok nem fogják az immár len-

tyaként egy ember, az ő jelöltje, a „nép embere“ körül. Könyekig ható, felejtethetlen jelenet volt ez; illet pénzzel korteskedéssel nem lehet kivívni, illet csak az érdemelhet ki, a ki megérti a népet s akit éppen azért a nép is megért és együtt érez vele. Irigyltem, megvallom, ezt a népszerűséget, mert a nép ily önkéntes egyhangú megnyilatkozásban van valami szem, valami sugallat-szerű, ami a régi mondás igazságára emlékeztet: „A nép szava Isten szava!“

Nem foglaltam pártállást egy jelölt mellett sem, de lelkesültem és felmagasztosultam a mi jó népünk szeretetén.

Becsüljük meg tehát egymást!

Párbér.

Mult számunkban körvonalaztuk nézetünket a kényszerített közteherviselés fogalma felett és azt hisszük, hogy alig akad valaki, a ki az egyházi terhek arányosítását ne helyeselné.

Az arányosításnál nem szolgáltatathatunk mást csak készpénzt; a gabonabeli szolgáltatásnak meg kell szünni, — annak nincs értelme többé. Azért van a pénz, hogy a tartozások kiegyenlítésére szolgáljon. Lefolyt már annak az ideje, midőn pénz helyett gabonával fizették a mesterembert, a boltban gaconáért vásárltak, gabonáért cseréltek meszet, fazekat, gyümölcsöt, széksót stb. Megszűntek már ezek a csereberék, a hol az egyik fél bizonyosan csalódott. Csakugyan igaz volt az, hogy „csere, csala“.

Meg kell állabodni az egyházi alkalmazottakkal, hogy gabonabeli díjazásukat készpénzben számítva mennyiért cserélnek fel. Bizony jutányosan meg lehetne egyezni, kiknek maguknak kell — házról-házra járva — a gabona fizetésüket összeszedni.

Az így megállapított fizetés adó arányában szét kell vetni a hívők között, mert ezeknek már mindegy, akár készpénzt fizetnek, akár gabonát adnak.

E mellett el lesz érve a czél, hogy a szegény kevesebbet fizessen, mint a módos, tehető.

A kezeléssel akár az egyháztanács megbízottját, akár a város előjáróságát lehetne megbízni. Az 1848. évi törvény úgy is elvül tárta ki

dületet vett névmagyarosítás szabad folyását gátolni, e tekintetben nyugodtak vagyunk.

Ha igaz az, hogy a vezetéknevek arra szolgálhatnak, hogy az embereket egymástól megkülönböztessük, el kell fogadnunk azt is, hogy a nevek szerint különböztessük meg az emberek nemzetiségét is. S éppen e tekintetben szenvedünk rövidséget mi magyarok, amennyiben, ha irodalmunk, tudományunk, művészetünk valamely jelesének idegen hangzású neve van, bizony legtöbbször nem is tekintik magyarnak, pedig minden ily eset érzékeny veszteség kulturánk külföldi hírét illetőleg. Éppen ezért vesz a külföld oly lassan s nehezen tudomást rólunk.

Még ezelőtt néhány évvel is nagy örömmel fogadta, üdvözölte és támogatta a sajtó és közvélemény a névmagyarosítás eszméjét, nem kutatva okát, nem is aggódott a jövő és a következmények miatt. Ma, mikor tömegesebb névmagyarosítással találkozunk, mikor az ügy már nagyobb lendületet vett, előállanak a hamis próféták, kezöket tördelik és jajveszékelnék: „mi lesz ebből? mi lesz Zrinyi, Hunyadi nevéből?“, mintha ezeknek a neve védelemre szorulna.

Bizunk a magyar nemzeti szellemben, melyet éppen az idő szerint méltatott Nyugat legsóvénebb fejedelme, bizunk a hazafiságban, mely meg fogja győzni a kételkedőket és kishitűeket arról, hogy a névmagyarosítás belső tömörülést, egységes, egyöntetű magyar társadalmat fog teremteni a mostani tarka magyarság helyett.

hogy az egyházi fizetések államosítva legyenek. Az egyház-tanács meghatározná az összeget, hogy mennyit kell adni; a kivetés és beszéd, valamint a fizetések, kiadás azután a város gondja, dolga lenne. —

Meg kell ezt a dolgot jól gondolni. Okkal-móddal lehet vele bglodgulni.

A közönség köréből*)

Tekintetes Szerkesztő úr!

Engedje meg, hogy b. lapjában Abony városának egy igen érzett hiányára vonjam fel a nagyközönség figyelmét. Mi hiányzik nálunk? Nagyon, nagyon sok még, de mindezek közt legérezhetőbb, amint a nyári nap meleg sugarai forróvá hevitik az út porát lábaink alatt, egy fürdő hiánya.

Azt mondják erre: ott van a szomszédban Szolnok vagy Czegléd, tessék odamenni! De nem úgy van az uraim; igaz, hogy e városok közel vannak, de annyira mégis elvannak tőlünk, hogy mire hűtözés végett történt fürdésünket befejezve, vissza érünk, a vasuti kupé fülledt melegében még jobban kiizzadunk, mintha otthon meghuzzuk a szobában magunkat. Helyben kellene egy fürdőt állítani, annyit már egy ily nagy helység, mint Abony, megérdemelne.

Ott van az artézi kút, az szolgáltatná ehez az alkalmas vizet, csak legyen hozzá élelmes, vállalkozó ember, aki azt kihasználja, ha már a község maga nincs abban a helyzetben, hogy házilag vegyen kezébe egy ily igen hasznos és jövedelmezőnek is ígérkező vállalatot.

Hogy volt már helységünkben fürdő, de megbukott, az mit sem határoz; valószínűleg a fürdő és ennek kezelésében volt a hiba, mert természetes dolog, hogy a közönség csak oly vállalatot pártfogol, ahol a tisztaság és kényelem kettős szempontja a kor igényeinek megfelelően érvényesítve van.

Egy abonyi polgár.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága, Vagy talán virág vagy hazám ifjusága?“

Ezzel a jeles mondással kezdem én is leveletem, melylyel tulajdonképen nem hazám ifjuságához, csupán csak az abonyi ifjusághoz akarok szólni egy igen aktuális dologban.

Nem tudom, hogy az, mire becses lapja hasábjain Abony város „aranyifjusága“-nak figyelmét fel akarom hívni eléggé közérdekű kérdés-e, de azt hiszem, hogy ez az egyedüli út és mód, melylyel a tespedésből fel lehet őket rázni, mert ilyen fagyos dermedtség még soha sem volt Abonyban, mint ez évben.

Május, június! a tavasz két legszebb hónapja! Minden él, örül, vigad a természetben, csak a kedélyeket tartja még lebilincselve a tél fagya. Vajjon a juliusi és augusztusi forró napok képesek lesznek-e a kedélyekben felolvasztani a tél fagyát, hogy enyhe szép tavasszá viruljon át?!

Május, június! . . . Elmult annélkül, hogy többé visszajönne és Abonyban még egyetlen nyári multság sem volt. Mily dobogó szível várta pedig minden leány a tavaszt, hogy a zöldben mulathasson, tánczolhasson. De még a Jóska is olyan sanyarú arczczal néz végig minden fiatal emberen, mert ilyen fiatalságot még ő sem látott. Nincs egyben sem semmi fiatal hév, jókedv.

Fel tehát ifjuság! . . . Munkára, tette fel a vigadás, mulatozás terén is és mulassatok. Mutassátok meg, hogy nem rémit el beneteket az öregek szánakozó axiómája: „Fiatalság — bolondság!“

Szakassza le minden fiatal ember minden órának virágát, mert eljő az idő, mikor vérző szível fogtok sajnálkozni a felett, hogy többé

*) E helyen közérdekű felszólalásoknak szívesen ad helyet a Szerk.

nem követhettek már el — bolondságokat; és befogjátok látni, hogy életetek legszebb perezeit egy-egy kellemes bolondságnak köszönhetitek.

Munkára, tette fel tehát a vigadás terén is és mulassatok!

PAJTÁS.

SZINHÁZ.

A mult heti műsor:

Vasárnap ment „A gyimesi vadvirág.“ — népszínmű. írta Géczy István.

Hétfőn (fél helyárák mellett) „A vigéczek.“ fővárosi életkép, írta Kövessy Albert.

Kedden a „Diplomás kisasszonyok, vagy a jövő század leányai.“ — énekes bohózat, írta Kövessy Albert.

Szerdán „Niobe, a megelevenedett szobor.“ — vigjáték, írta Harry és A. E. Paulton, fordította Szomaházy István.

Csütörtökön „Trilby.“ — színmű, írta Paul M. Posser, fordította Fáy J. Béla.

Péteken a tervezett zóna-előadás elmaradt a Virág csata előkészületei miatt.

Szombaton „Virág csata.“ eredeti operette, írta Veró György.

Tehát volt egy dráma, egy vigjáték, egy népszínmű, egy operette, egy bohózat, és ezeken felül még egy ráadás fél helyárákkal. Ennél már változatosabb műsort összeállítani lehetetlen. Látszik, hogy Kiss Pál színiigazgató nemcsak ígér, de tesz is; nemcsak akar, de meg is bír felelni ígéréteinek. Válogatott műsorról rendelkezik; a darab kiállítására kifogástalan. A rendezés, ügyelet pontos. Egy szóval ambitiosus igazgató, a ki nem a haszonért lehedzik, hanem azt akarja, hogy a színház látogató közönség mindég valami újabb, meg újabb élvezetben részesüljön.

Ezért a legjobb erőket szerződtette.

Berzsenyi Margitról már beszélni sem merünk, mert azt hinné valaki, hogy tudja Isten miféle érdekből túlságba hajtjuk a dicséretet. Az előleges színi jelentésben úgy lett bemutatva, mint drámai szende és ennek teljesen meg is felel; de a „Vigéczek“-ben Gizi szerepében arról győzött meg bennünket, hogy mint vigjátéki szende is egészen megállja helyét. Hát még a Diplomás kisasszonyokban, mint Csillag Arabella, majd mint Niobe, végül mint Trilby — egészen magával ragadta a néző közönséget.

Szívesen emlékezünk vissza Szentmiklósy Béla és neje Tomory Melissa vendégekre, a magyar színház tagjaira. Olyan Fábrián Gyurka — mint Szentmiklósy — ritkítja párját. Megjelenése imponál, — hangja tiszta, csengő, — játéka elragadó. Sok női szív megdobbant, mikor meglátták a dőlczeg székelé legényét, mikor beletekintettek sötét kék szemébe. — Mért nem terem minden bokorban egy-egy ilyen szép Fábrián Gyurka. — Tomory Melissa — mint kiváló tehetségű operette énekesnő — mutatta be magát; de Magdolnának is nagyon bevált. Egyébiránt úgy játéka, mint éneke emlékezetes marad Abonyban, mert igazán kedves, igazán élvezetes játéku volt minden darabban.

A mult számában térszüke miatt nem foglalkozhattunk bővebben az operette előadás bírálatával. No de ezt a jelen alkalommal annyival szívesebben tesszük, mivel a tegnapi esti előadás már Abonyi Teréz operette és coloratour primadonna játékában is gyönyörködhattunk.

A két primadonna szerepét Abonyi Teréz (Ilona) és Némethy Gizella (Fodor Róza) játszotta. Abonyi Teréz egyénisége igen szimpatikus, s első fellépte alkalmával, szép coloratour hangjával megnyerte a közönség tetszését. Némethy Gizella „A legszebb, a legszebb“ kuplé előadásával aratott zajos tapsot. Pompás és mulatságos volt, mint mindég Rátkay Sándor és Krasznai Andor. Szilágyi Aladár, a falusi paraszt személyesítője bemutatta, hogy igazi művész. Vágó István, a kereskedő segéd személyesítője, gyakran megkaczagatta a közönséget. Dicséretre méltó Halmay Kornélia, a tipikus falusi mama személyesítője keresetlen humoros játékáért. Burányi Ferenc szép hangjával brillirozott, kár, hogy kissé nehézkes a színpadon.

A többi szereplők is mind megállották helyüket. Ma este „A titok“ czímű jeles népszínmű, ezt megelőzőleg pedig délután 3 és fél órákor, fél helyárákkal megint a „Vigéczek“ kerülnek színre.

Pártolónkhoz.

Egész bizalommal fordulunk Abony város mélyen tisztelt közönségéhez, hogy lapunkat szíves támogatásában részesíteni kegyeskedjék.

Értjük ezt nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi téren is.

Véletlenül a betűszedő és a nyomdász is az emberek sorából telik ki, — és lelkesültséggel nem igen lehet házbért, szabót, boltost, mészáros stb. fizetni.

Amennyiben tehát lapunk a jobb izlésű olvasók tetszésével találkozott — és ez, hogy így van, dicsekvés nélkül merjük állítani — legyenek kegyesek szíves pártolónk a megkezdődő évnegyed elején előfizetéseikkel szerencsétlenni.

Gondolatok.

Az asszony nyelve soha nem rozsdásodó kard.

Szívünk — a zálog, a szerelem — a zálogház, csók — a kamat, a szerelmes levél — a zálogszédula, a féltékenység — a prolongató, a kiábrándulás — a licitáció.

Szinpad a világ, szinmű rajt' az élet,
Melyben rosszul van osztva rossz szerep.
Itt játsza a bűn rabja az erényest,
S megcsalódik, ki igazán syeret.

A szerelem ellen csak egy orvosság van — a házasság. — Erről azonban sokan azt tartják, hogy rosszabb a betegségnél.

A kacérság hiánya a nőknél legveszedelmesebb kacérság az ideális érzelmű férfiakra nézve.

Az a valódi veszteség, amely pótolhatatlan.

A szerelem a szívben él, a rémény táplálja és a csalódás öli meg.

Ha a szív és ész birokra mennek
Vihathat egymással sokat,
De hajh! az ész mihamar enged,
Mivel, hogy ő az — okosabb.

Egy ember van, ki nem tud feledni — az elfeledett ember.

Manapság nem a becsületért, hanem a hírnévért vívnak párbajt.

Ne higgy olyan gondolatnak, melynek szived ellene mond.

Minél inkább keressük az igazságot, annál több igazságtalanságra találunk.

Szeretni nem bűn, mindaddig míg hűn szeretünk, azonban a nők többnyire bünt követnek el, ha szeretnek.

A kacér nő először hiúvá teszi a férfit, hogy azután a hiúsága által rabjává tehesse.

A szerelem szenvedés, mely felér a boldogsággal; nyomorúság, mely dúsabb a dúsgazdagságnál és kárhozat, melyért érdemesnek találjuk odadobni magát a mennybéli üdvösséget is.

MI UJSÁG?

— **Követválasztók.** Az országgyűlési képviselő-választók 1899. évre érvényes névjegyzéke július 5-től 25-ig a városházánál délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig közszemlére ki lesz téve, hol az érdeklődők megtekinthetik és le is másolhatják. A netaláni felszólamlásokat 15-ig, a felszólamlásokra tett észrevételeket pedig 25-ig kell az előjárásnál írásban benyújtani.

— **Pénztár vizsgálat.** A város pénztárát és a város által kezelt alapokat az előjárás csütörtökön megvizsgálta és mindent rendben talált.

— **Szőlőszeti felügyelő.** A szőlőtermelés és a borkezelés előmozdítása céljából a kormány felügyelőket nevezett ki, s kerületenként osztotta be a községeket. Abony a XXIII. számú — kecskeméti — kerületbe van beosztva. A szőlőszeti és borászati felügyelőséget az „állami Miklós-telep igazgatósága“ (Kecskeméten) végzi. Idő lehet fordulni szaktanácsért, felvilágosításért útbaigazításért minden oly kérdésben, mely a szőlő és gyümölcs tenyésztés, vagy a borkezelés körébe vág.

— **Adóhivatalnál.** A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a m. kir. adóhivataloknál a be- és kifizetéseket csak délelőtt 9-től 12-ig, d. u. 2-től 5-ig lehet teljesíteni. Ezen időn kívül nem köteles az adóhivatal sem pénzt elfogadni, sem fizetést teljesíteni.

— **A váci tápintézet.** A váci püspökség alatt működő megyei kath. tanítók gyermekei számára Vácson már régebben tápintézet alapított, melyben egészséjias, földijias és ingyenes tanulók nyernekel teljes ellátást és gondos vezetés mellett középiskolai oktatást. A főtanfelügyelő jelentése szerint a nevezett jótékony intézet számára egy 11 szobából álló ház vétetett meg a főuton, amely célra a főt. káptalan adott 5000 frtot kölcsön. Ez összeg törlesztése a 12000 frtos alapítvány kamataiból fog történni. Hogy néhány ingyenes növendékét fölvehessenek a törlesztés ideje alatt is, írószerek elárulásából is remél az intézet jövedelemre szert tehetni.

— **Vizsga.** Az iparos tanonc-iskola mindhárom osztályában az évzáró vizsgálatok e hó 29-én, szerdán d. u. 3 órakor, a róm. kath. központi iskola termeiben rajz- és munkakiállítással egybekötve fognak megtartatni s arra a tanulóbarátokat és érdeklődőket az ipariskola bizottság szívesen meghívja. A kiállított és a tanonezon által készített ipari munkák a vizsgálatok befejeztével elfognak adatni. A vizsgálatokon való megjelenést különösen is kéri az ipariskola bizottság.

— **Tanító választás.** A helybeli kath. iskolaszék e hó 29-én d. u. 5 órakor választó gyűlést fog tartani, amelyen a Schiffer József lemondásával megürült tanító-állomás fog betölteni.

— **A kath. olvasó-egylet** mult vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott. Először a budapesti kath. kör felhívása olvastatott a vidéki egyleteknek a központhoz való csatlakozása ügyében. A csatlakozás egyhangu lelkesedéssel kimondatott s az augusztusban Budapesten tartandó nagygyűlésre Király János, Szombathy János, Viz Zoltán és Kovács Béla küldettek ki. Ezután az egylet számára a házvétel ügye vitattatott meg. Miután ugyanis az iskola helyiség egy új tancsremmel bővitendő lesz 1899. szept. 1-ére, azon esetben, ha a kath. egylet által jelenleg bérelt helyiség átalakítása határozatlan, az egyletnek vagy új bérelt, vagy saját helyiség szerzése után kell néznie. Ez ügyben érdemleges határozat i. e. n hozatott, hanem a választmány bizatott meg alkalmas ajánlatok beszerzésével. Kár, hogy az egylet annyira ragaszkodik eddigi helyiségéhez, a mely fejlődésének legnagyobb akadálya, miután a mostani szűk szobák az egylet igényeinek koránt sem felelnek meg. Ha továbbá a hitközség szükségességnek találja e helyiségnek saját számára való föntartását az egylet kiköltözése után is, azt megteheti minden akadály nélkül, csak hogy ez esetben az új tanterem felállítása több költséget fog okozni.

— **Pályanyertes értekezés.** A Vác egyházmegyei központi tanító egylet az 1897-ik évre e tételt tűzte ki tagjai részére kidolgozás végett: „Észlelhető-e a szülői ház hanyag nevelése a gyermekeken s ha igen, mi módon orvosolható?“ — A folyó év apr. 21-én megtartott központi állandó bizottsági gyűlésen Szilvássy Sándor mezőturi k. tanító dolgozata ítéltetett a pályadíj elnyerésére legjobbnak; dícséretesnek Bogyó Sándor abonyi és Jankovics Ernő váci tanítóé találtatott. A pályanyertes dolgozat kinyomatva a napokban küldetett szét az egylet tagjainak.

— **Gyermekek.** Megkezdődött a szorgos mezei munka, itt az aratás. Aki a városban jön-megy, láthatja, hogy hány kis gyermek szaladgál kint az utczán. Azoknak a szülei munkában vannak, senki sem ügyel rájuk. Ki őrzi őket? Ki vannak téve minden veszélynek. Ott a nyitott kút, a vízzel telt árok, jön egy kóbor kutya, és — és belefeksznek a kocsis uton a kerékvágásba. Nyári menedékhelyeket kell állítani, ha nem többre, csak két-három hónapra is. Ott hadd játszadozzanak, ne kóboroljanak az utczán.

— **Nagykorúsítás.** Márton Lajos végzett jogászt, néhai Márton Ferencz (Abonyi Lajos író) fiát a gyámhatóság nagykorúsította.

— **Uj házak.** Sokan ninesenek tisztában, hogy miképen kell az uj házakra nézve kieszközölni, hogy 10 évig adót ne fizessenek. Tehát folyamodni kell érte a pénzügyigazgatósághoz. — De mikor? — Az építkezés befejezte után hat hét alatt, — de mindenesetre a beköltözködés előtt, vagyis addig nem tanácsos behurcolkodni, míg a folyamodás be nincs adva, mert akkor nem engedik el az adót.

— **Piaczi baj.** Mult heti felszólalásunknak semmi haszna nem volt, sőt a vidékre szállító kofák vérszemet kaptak, — most már épen nem lehet tőlök vásárolni. — **S e g i t s é g e t k é r ü n k.**

— **Kétes halál.** Hétfőn elterjedt a hire, hogy Györe Antal — a Györe János nyugalmazott vasuti őr fia — szerencsétlen halállal mult ki. A fiú ugyanis a méntelepnél szolgált, és ki volt küldve Mező-Tárkányba (Füzes-Abony mellett); állítólag a ló rúgta volna agyon. Most újabban az a hír kering — a mit azonban fentartással közlünk — hogy a fiú öngyilkos lett volna és pedig talán azért, hogy a tárkányi bíró embertelenül bánt volna vele. Ezt a hírt — mondjuk — magunk sem vagyunk hajlandók elhinni; de nincs benne lehetetlenség.

— **Öngyilkosság.** Nemrég olvastuk egy fővárosi napi lapban, hogy egy 13 éves leány szerelmi bánatában marólúgot ivott. A hír szerkesztője megjegyzi, hogy „milyen fiatal és már szerelmi bánatból öngyilkos“, — ezután utána teszi, hogy „még sokra viheti.“ Mi is azt mondhatnánk arra a kis szocialistára, Kurthi György alpári lakos 13 éves fiára, a ki szerdára viradó éjjel azért akasztotta fel magát, mert kényszerítettek, hogy a gazdájához álljon helyre. A fiú Czille Jánosnál szolgált a Szikrában és már többször hazaszökött, de szülei mindig visszakísérték. Ilyen makacs természettel még sokra vihette volna.

— **Szobor.** Beszédes József mé nőeknek, a vaskapu szabályozás legelső tervezőjének — kinek agyában a szabályozás eszméje szülemlett — szobrot akarnak emelni. Beszédes még 1851-ben, tehát ezelőtt 47 évvel meghalt, azóta alig emlékeztek meg róla. — Mi azért hoztuk fel ezt a dolgot, hogy Beszédes egészen egyszerű, földmives szülőktől származott és a maga erejéből tanult. Példa, intő példa, hogy nyujtsunk módot a szegény sorsú tehetséges fiúknak a tanulásra... Állítsunk polgári iskolát!

— **A legaktuálisabb kérdésnek azt tartják a nők** most, hol fogják a nyarat tölteni, melyik fürdőben, vagy üdülő helyen, pedig sokkal égetőbb kérdés, mivel fognak ott szórakozni, ha az időjárás szeszélye a szobába zárja őket. Hogy e kérdésen ne soká töprengjenek megmondjuk mi, fizessenek elő a „Képes Családi Lapok“-ra, melynek júliusban meginduló negyede Rudnyánszky Gyula „A bohóc lelke“ czimű regényével kezdődik; ugyancsak ebben a számban van Dárday Ernő irónónk egy vonzó novellája „Egy gyenge jellem“, Lanka Gusztáv író egy hangulatos költeménye, K. Benitzky Irma irónónk egy regény fordítása „Melyik győz?“ stb. stb. Melléletül adja Palotai Csorba Ákos „A fejedelmű unokája“ czimű regényét. Előfizetési ára egy évre 6 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest V., Vadász-utca 14. szám.

CSARNOK.

Fonyadt rózsa.

Könyvben lapozva multkor
Szár az rózsát lelék,
Nekem azt ki szakitá,
Már nem emlékezők.

Az est lehe mindinkább
Fujja emlékimet
S elmulva sem tudom majd,
Engem ki szeretett.

Lenau Miklós.

Muzeumban.

Pompa s művészet sok van itt,
Egykor-mosolygott szívök is,
Nehéz arany s kő fekszenek
S körül a ritka fegyverek —
Mégis oly bús, mint a halál.

Hol van a kardhoz fegyveres?
Hős, kit diszített a kereszt?
A nő, kié a gyöngy vala?
Vendég, kinek ez korsaja?
Ah mind halott! — Ah mind halott.

Knor Josefín.

Két koporsó.

Fekszik a két koporsó
A régi domba' lenn,
Otmár király egyikben,
Másban költő pihen.

Király atyái trónján
Az ült hatalmasan,
Jobbjában kardja fekszik
S fent koronája van.

Gógös királya mellett
A költő fekszik ott,
Még most is a halálban
Hárfát kezébe' fog.

Körül várak ledőlnek,
Felharsog harezi szó:
A kard király kezében
Meg nem mozdítható.

Virágillat s fuvalmak
Szállnak a völgy ölén:
A lant örök zenével
Szól a költő kezén.

Kerner Justin.

A szerelem halottja.

Franziából ford. Máthé Jenő.

Nem jut a szerelem halottja mennybe, —
Ott nincs virág, nincs eszeska kis patak;
S mitől a esők varázsát elfeledje
A fényes ég olyan gyönyört nem ad.

Pokolra sem jut. Hisz' szíven sebezve
Vérzett ezernyi éles tör alatt.
Pokol tüzet a földön átszenvedte, —
Tépdésve kétség, gúny maró szavak.

Tehát hová jut? — ha a túl-világon
Számára nincs hely, hol gyönyört találjon,
Vagy marezangolná újabb gyöttelelem.

— Kit sír ölébe hő szerelme vitt,
Átélve mennyet s pokol kinjait,
Megsemmisül a lelke teljesen.

Sully Prudhomme.

A bűn.

(Mese.)

A VII. században épen úgy mint most is
reggel a nap mindig felkelt és este ismét nyugodni szállt... Nap mult nap után és éj követte az éjt. A szerzetesek dolgoztak és imádkoztak s az öreg főnök pedig orgonázott, latinverseket csinált és kottákat írt. Zenéje, hangja és versei öröm forrása volt a szerzeteseknek.

Elrepült vagy tíz év, a madarakon és vadállatokon kívül nem mutatkozott a zárda körül egy élő lény sem. A legközelebbi emberi lakás is 100 mérföldre volt a pusztaságon keresztül.

Mily nagy volt tehát a szerzetesek csodálkozása, mikor egy éjjel egy ember kopogott a kapun. De ez mielőtt a rendfőnök áldását kérte s imádkozott volna, bort és ételt kért. Arra a kérdésre, hogy mint került a pusztaságha, elmondta, hogy vadászaton volt és eltévedt. Miután jól lakott így szólt:

— Nem csináltok ti semmit szerzetesek! Csak esztek, isztok és ábrándoztok a túlvilági gyönyörökről, míg ember társaitok a pokolra jutnak.

Nézzetek csak utána, mi történik a városban! Nincs az emberek közt se hit, se igazság... Kinek kötelessége, hogy megmentse? Tán az enyém, ki egész nap részeg vagyok? Hát azt hiszitek, hogy az Isten csak azért adott nektek szerető szívet, hogy bezárkózzatok és dőzsöljete? Mi?

Az agg főnök elhalványult és szerzetes társaihoz így szólt:

— Testvérek! Igaza van ennek az embernek. A szegény emberek elkarhozhatnak a bűnökben és hitetlenségben. Mért ne mennék es ne emlékeztetném őket a Krisztusra, akit elfeledtek?

Az aggyastán másnap fogta botját és elindult a nagy útra, otthon hagyva szerzetes társait.

Egyik hónap mult a másik után és a főnök nem tért vissza, végre a harmadik hónap után megjött.

A szerzetesek siettek üdvözlésére és elhalmozták kérdéseikkel, de az öreg egy szót sem szólt, hanem bezárkózott ezellájába és keservesen sirt. Nyolezadik napra végre előjött, maga köré gyűjtö a szerzeteseket és fájdalmas hangon elkezdte mesélni: hogy életében soha nem csak hogy nem látott, de még képzelni sem mert olyant, amit a városban tapasztalt. Csak ott értette meg, hogy mily hatalmas az ördög, mily szép a gonoszság és mily semmirevalók az emberek.

Az első ház, hova belépett, egy koresma volt. Ott vagy husz ember evett és itta mértéktelenül a bort. A bortól ittasulva énekeltek vidáman és arczátlanul beszéltek. A bor tiszta volt, mint a borostyán és kiállhatatlanul édes meg aromás úgy, hogy a ki csak ivott belőle boldogan mosolygott és tovább akart inni. — A koresma közepén egy félig meztelen bukott nő tánczolt. Nehéz volna képzelni, vagy találni szebbet, ingerlőbbet, mint amilyen ez a féreg volt: fiatal, dus fekete hajú, fekete szemű és buja ajkai mosolyogtak, mintha azt akarták volna mondani: „ugy-e szép vagyok, ugy-e igéző vagyok!” A selyem festői redőkben omlott alá vállairól, és eltakarta testét, de azért bájai kikandikáltak a redők közül. Az az arczátlan nő ivott, dalolt, és sorra ölekezett, csókolódzott a férfiakkal.

Leirta a bűn szépségét, az undok női testnek igézőségét, s azután megfordult, otthagytta szerzetes társait és újra bezárkózott ezellájába.

Mikor másnap kilépett ezellájából, a zárdában sehol egy árva szerzetest sem talált.

Valamennyi beszökött a városba.

Máthé Jenő.

VASUTI MENETREND. 1898. május 1-től.

Czeglédről-Szolnokra			Solnokról-Czeglédre				
	Czeglédről indul	Abonyból indul	Szolnokra érkezik		Szolnokról indul	Abonyból indul	Czeglédre érkezik
Reggel	5:05	5:53	6:24	Reggel	3:05	3:33	4:01
D. e.	9:40	10:11	10:36	Reggel	6:50	7:28	8:08
D. u.	2:35	3:06	3:30	D. e.	9:38	11:04	11:45
D. u.	5:00	5:27	6:00	Délben	12:15	12:45	1:20
Este	6:50	7:32	8:00	D. u.	5:00	5:29	6:00
Éjjel	9:40	10:21	10:52				

Czeglédről-Budapestre			Solnokról-Budapestre		
	Czeglédről indul	Budapestre érkezik		Szolnokról indul	Budapestre érkezik
Sz. v. reggel	4:25	6:45	T. v. éjjel	12:10	5:05
Sz. v. reggel	4:51	7:15	Sz. v. éjjel	2:24	5:40
Sz. v. reggel	6:00	8:25	Sz. v. éjjel	2:49	6:10
Sz. v. d. e.	8:29	11:05	Sz. v. reggel	3:37	7:10
Gy. v. délb.	12:11	1:25	Sz. v. reggel	5:00	9:15
Sz. v. d. u.	1:30	4:05	Gy. v. reggel	5:39	7:50
Sz. v. d. u.	4:44	6:50	Gy. v. d. e.	11:19	1:10
Gy. v. este	6:26	7:40	Gy. v. d. e.	11:44	1:50
Sz. v. este	7:30	10:05	Sz. v. d. u.	3:35	6:20
Expr. v. minden hétfőn			Sz. v. d. u.	4:14	7:20
reggel	4:19	5:30	Sz. v. d. u.	4:43	8:10
Expr. v. minden szerdán			Gy. v. este	7:32	9:40
éjjel	11:39	12:50			

Budapestről-Czeglédre			Budapestről-Szolnokra		
	Budapestről indul	Czeglédre érkezik		Budapestről indul	Szolnokra érkezik
Sz. v. reggel	6:40	9:08	Gy. v. reggel	6:45	8:46
Gy. v. d. e.	8:15	9:30	Sz. v. d. e.	8:10	10:56
Sz. v. d. e.	8:30	10:30	Sz. v. d. e.	8:30	11:21
Sz. v. délb.	12:05	2:25	Sz. v. d. e.	9:15	11:55
Gy. v. d. u.	2:30	3:46	Gy. v. d. u.	1:55	3:49
Sz. v. d. u.	3:05	5:25	Gy. v. d. u.	2:15	4:16
Sz. v. d. u.	4:25	6:35	Sz. v. d. u.	2:55	6:52
Sz. v. este	7:00	9:20	Sz. v. d. u.	5:45	9:02
Sz. v. éjjel	10:35	12:44	Sz. v. este	7:05	10:13
Expr. v. minden szerdán			Gy. v. este	9:15	11:12
éjjel	10:15	11:26	Sz. v. éjjel	10:00	1:00
Expr. v. minden vasárnap					
éjjel	12:00	1:00			

Szilágyi Schettel Mária úrnő háza elutazás miatt sürgősen eladó.

K ö n y v n y o m d a, könyv-, papir- és írószer-kereskedés!

Tisztelettel értesitem Abony város és vidéke n. é. közönségét, hogy

Könyvnyomdában

elvállalok minden e szakba vágó munkákat, u. m. névjegyeket, lakodalmi és bál meghívókat, eljegyzési kártyákat, számlákat, körleveleket, levélpapír és boríték czimnyomását, falragaszokat, egyházi, ügyvédi és községi nyomtatványok elkészítését és egész új könyvek kinyomását, valamint könyvkötői munkákat a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Szerdahelyi János,
nyomda-tulajdonos.

Kaphatók üzletemben:

zeneművek, iskolai, üzleti,
emlék- és zsebkönyvek,
ev. ref. imakönyvek, irkák,
tollak, ironok, tenták, ita-
tók, finom irodai papírok,
fehér és színes dobozos
levél-papírok és borítékok,
mézga-oldat.